

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **VS PETROL s. r. o.**, se sídlem Španielova 1701/52a, Praha 6, zastoupené Mgr. Jakubem Kratochvílem, advokátem se sídlem Novomlýnská 3, Praha 1, proti žalované: **Česká obchodní inspekce, Ústřední inspektorát**, se sídlem Štěpánská 567/15, Praha 2, proti rozhodnutí ústředního ředitele České obchodní inspekce ze dne 27. 8. 2013, č. j. ČOI 64599/13/O100/1000/13/Pe/Št, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2016, č. j. 47 A 34/2013 – 57,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2016, č. j. 47 A 34/2013 - 57, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včasně podanou kasační stížností brojí žalovaná, jakožto stěžovatelka, proti shora označenému rozsudku (dále jen „napadený rozsudek“), kterým Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) zrušil shora označené rozhodnutí ústředního ředitele České obchodní inspekce (dále jen „rozhodnutí stěžovatelky“), za současného zrušení rozhodnutí ředitele inspektorátu České obchodní inspekce pro Středočeský kraj a hl. m. Prahu (inspektorát České obchodní inspekce pro Středočeský kraj a hl. m. Prahu je dále označován jen jako „správní orgán prvního stupně“) ze dne 6. 5. 2016, č. j. 10/0195/13/11 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), vrátil věc stěžovatelce k dalšímu řízení a rozhodl o náhradě nákladů řízení o žalobě.

Správní orgán prvního stupně uložil žalobkyni pokutu ve výši 100 000 Kč za správní delikt dle ustanovení § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění zákona č. 91/2011 Sb. (dále jen „zákon o pohonných hmotách“), kterého se žalobkyně měla dopustit tím, že při kontrole provedené dne 5. 12. 2012 v provozovně prodala motorovou naftu pro mírné klima (DIESEL PLUS),

kteřá nesplňovala požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, a to požadavky na jakost stanovené v § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 133/2010 Sb.“), neboť motorová nafta neodpovídala normě ČSN EN 590 v ukazateli „bod vzplanutí P. M.“, kdy zjištěná hodnota 44,5 °C (resp. 47 °C při druhé analýze téhož vzorku) nedosahovala výše stanoveného minima 53,0 °C (při zahrnutí nejistoty měření). Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyni podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 167/2012 Sb. (dále jen „správní řád“), rovněž uložena povinnost nahradit náklady správního řízení paušální částkou 1000 Kč.

Rozhodnutím stěžovatelky bylo odvolání žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí zamítnuto a napadené prvostupňové rozhodnutí potvrzeno. Stěžovatelka k odvolacím námitkám žalobkyně zejména uvedla, že při kontrole provedené na provozovně žalobkyně byl uskutečněn odběr celkem čtyř různých pohonných hmot. Z těchto pak byly dvě motorové nafty pro mírné klima, konkrétně Diesel Plus, jejíž tři samostatné vzorky byly označeny tímž kódem 502/10/12 (dále jen „vzorky 502“), a Diesel, jejíž tři samostatné vzorky byly označeny obdobně kódem 503/10/12 (dále jen „vzorky 503“). Jeden ze tří vzorků 502 ponechal správní orgán prvního stupně bezprostředně po jejich odběru v dispozici žalobkyně. Další (druhý) vzorek 502 nechal správní orgán prvního stupně bezodkladně podrobit zkouškám u akreditované zkušební laboratoře společnosti SGS Czech Republic, s. r. o. (dále jen „SGS“). Poslední (třetí) vzorek 502 byl po odběru uskladněn u správního orgánu prvního stupně, tedy mimo dosah žalobkyně, pro umožnění dalšího rozboru dané pohonné hmoty v případech, kdy se vyskytnou pochybnosti o objektivitě provedených zkoušek. Obdobně pak správní orgán prvního stupně postupoval ohledně vzorků 503. Zatímco vzorek 503, který správní orgán prvního stupně nechal podrobit zkouškám, vyhověl ve všech zkoušených parametrech požadavkům (zejména pak zjištěný bod vzplanutí P. M. u tohoto vzorku byl 63,5 °C), u zkoušeného vzorku 502 byl zjištěn bod vzplanutí P. M. pouze 44,5 °C. Správní orgán prvního stupně proto při další kontrole v provozovně žalobkyně dne 14. 12. 2012 oznámil zjištění o nevyhovující kvalitě motorové nafty označené vzorkem 502. Žalobkyně posléze předala dne 17. 12. 2012 svou (dle svého tvrzení) část vzorku 502, kterou od okamžiku odběru disponovala, zkušební laboratoři společnosti ČEPRO, a. s. (dále jen „ČEPRO“) za účelem provedení zkoušky na bod vzplanutí P. M. Správnímu orgánu prvního stupně pak předložila protokol o této zkoušce (protokol ze dne 18. 12. 2012, dále jen „protokol č. 4120069“). Z tohoto protokolu je zřejmé, že u **předaného vzorku** (zvýraznění převzato z prvostupňového rozhodnutí- pozn. NSS) motorové nafty byla naměřena hodnota bodu vzplanutí 64 °C. Správní orgán prvního stupně proto SGS předal dne 28. 12. 2012 ke zkoušce poslední (třetí) vzorek 502, přičemž ze zprávy o této zkoušce vyplývá, že hodnota bodu vzplanutí byla zjištěna na 47 °C.

Stěžovatelka ve svém rozhodnutí dále uvedla, že výsledky obou zkoušek provedených SGS lze považovat za vzájemně souladné. Při uskladnění pohonné hmoty dochází k pozvolnému odparu nízkovroucího podílu, a tím také zvýšení bodu vzplanutí. Tímto lze vysvětlit odchylku 2,5 °C, pokud jde o zkoušky bodu vzplanutí provedené SGS v časovém odstupu 26 dní. Je však vyloučeno, aby u totožného vzorku bylo při kratším časovém odstupu od provedení první zkoušky SGS (11 dnů) naměřena hodnota bodu vzplanutí 64 °C, jak namítala žalobkyně. Správní orgán prvního stupně dodal, že žalobkyně sice tvrdila, ale ničím nedoložila, ani jinak neprokázala, že v případě vzorku, který předala ČEPRO, se jednalo skutečně o vzorek 502. Na druhou stranu neměl správní orgán prvního stupně žádné pochybnosti o tom, že na jeho straně, tedy v případě druhého a třetího vzorku 502, nemohlo dojít k záměně s jiným vzorkem. Z tohoto důvodu správní orgán prvního stupně nepřihlédl k protokolu č. 4120069 a konstatoval, že zbývající

pokračování

měření, provedená SGS, se dostatečně shodují k přijetí závěru, že motorová nafta označená jako vzorek č. 502/10/12 nesplňuje minimální hodnotu bodu vzplanutí P. M. Vzhledem k souladnosti měření provedených SGS nepovažoval správní orgán prvního stupně za potřebné (žalobkyní navrhované) vypracování znaleckého posudku.

Krajský soud v napadeném rozsudku odkázal na podobný případ, jímž se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 3. 2015, č. j. 8 As 24/2014 – 65. Z kontrastu skutkových okolností případů tehdy a nyní posuzovaných dovedl, že v nyní posuzované věci nebyl správní orgán prvního stupně dostatečně důkladný, protože prvotní i kontrolní analýzu vzorků 502 zadal jedné a téže zkušební laboratoři (SGS), pročez nelze vyloučit přítomnost systémové chyby ve zkušebním postupu této laboratoře jakožto jedné z možných příčin diametrálně odlišných výsledků testování ve srovnání s jinou akreditovanou zkušební laboratoří (ČEPRO). V nynějším případě správní orgán prvního stupně rovněž neprovedl místní šetření v laboratoři, která naměřila odlišnou (vyhovující) hodnotu bodu vzplanutí. Vzhledem k tomu, že obě zkušební laboratoře jsou držitelkami příslušné akreditace, je třeba považovat jejich výsledky za stejně důvěryhodné. Krajský soud připustil, že SGS testovala dva vzorky 502 (s přihlédnutím k odparu případných kontaminujících látek) se shodným výsledkem, nicméně tímto dle něho nelze vyloučit výše naznačenou, a žalobkyní namítanou, možnost systémové chyby zakládající invaliditu zkušebního postupu SGS či jiné relevantní pochybení, které není opakovaná zkouška v téže zkušební laboratoři s to eliminovat.

V odůvodnění napadeného rozsudku krajský soud rovněž uvedl, že žalobkyní předložený důkaz v podobě protokolu č. 4120069 prokazuje totožnost ověřovaného vzorku se vzorkem podrobeným zkouškám u SGS, neboť tento protokol uvádí, že testován byl vzorek označený č. 502/10/12, odebraný dne 5. 12. 2012 v dané provozovně žalobkyně, a že se jednalo o vzorek dodaný v originálním balení, opatřený početí po kontrole České obchodní inspekce, přičemž tento obal byl na místě odpečetěn a přelit do laboratorní vzorkovnice. Jestliže byl přitom vzorek zapečetěn a zkušební protokol č. 4120069 neuvádí ani jakoukoliv informaci zpochybňující řádný stav předaného vzorku, jeví se být v podstatě vyloučené stěžovatelkou namítané podezření z vadné manipulace se vzorkem. Dle krajského soudu zde tak existovaly dvě rovnocenné skupiny důkazů, z nichž jedna hovoří ve prospěch a druhá v neprospěch žalobkyně. V souladu se zásadou *in dubio pro reo* (tj. v pochybnostech ve prospěch obviněného) proto nelze bez dalšího učinit závěr o spáchání správního deliktu, neboť podle krajského soudu nelze mít za prokázaný prodej nekvalitní nafty na čerpací stanici žalobkyně. Byla to totiž stěžovatelka, kdo byl povinen ve správním řízení prokázat vinu žalobkyně, a nebylo povinností žalobkyně prokazovat svoji nevinu, tj. prokazovat za tohoto „nerozhodného stavu“ existenci chyby při testování vzorků 502 SGS. Pro nedostatečnou oporu závěru stěžovatelky o spáchání výše uvedeného správního deliktu žalobkyní krajský soud přistoupil ke zrušení rozhodnutí stěžovatelky i prvostupňového rozhodnutí a věc vrátil stěžovatelce k dalšímu řízení.

Stěžovatelka podala proti tomuto rozsudku kasační stížnost, a to z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V obecné rovině tedy tvrdí nezákonnost napadeného rozsudku, spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem v předcházejícím řízení.

Dle stěžovatelky krajský soud pochybil, pokud vzal za prokázanou shodnost vzorku 502 ověřovaného z popudu žalobkyně u ČEPRO, neboť z krajským soudem interpretovaného důkazu – kontrolního protokolu č. 4120069 mohl usoudit pouze na to, že laboratoř převzala k provedení zkoušky vzorkovnici se vzorkem pohonné hmoty, jejíž **uzávěr byl zapečetěn** páskou s označením České obchodní inspekce, dále že vzorkovnice byla opatřena samolepícím

evidenčním štítkem, na němž byl údaj o druhu pohonné hmoty, datu provedení odběru, místě odběru a číslo odebraného vzorku, a konečně že vzorek byl za asistence pracovníka laboratoře odpečetěn. Krajský soud však v žádném případě z uvedeného protokolu nemohl dovodit, že nemohlo dojít ke stěžovatelkou namítané záměně samolepících evidenčních štítků označujících vzorky motorové nafty 502 a 503, když pečetící páska na uzávěru vzorkovnice nezajišťovala (v té době) současně také evidenční štítek s číslem vzorku (což by bylo zabránilo, resp. znesnadnilo nedovolenou manipulaci s evidenčními štítky, protože jakákoli manipulace s pečetící páskou zanechává neodstranitelné a zjevné stopy na rozdíl od sejmutí samotného samolepícího štítku a jeho opětovného přilepení).

Stěžovatelka dále poukazuje na odůvodnění svého rozhodnutí, ve kterém uvedla, že motorová nafta, která byla žalobkyní u ČEPRO podrobena zkoušce bodu vzplanutí, nemohla být s ohledem na značnou odchylku výsledku měření ČEPRO a SGS toutéž motorovou naftou, která byla předmětem zkoušek u SGS. Proto nepovažovala žalobkyní předložený protokol č. 4120069 s vyhovujícím výsledkem zkoušky bodu vzplanutí za důkaz, který by byl rovnocenný výsledkům zkoušek vzorků 502 provedených SGS (jejichž autenticita, na rozdíl od vzorku testovaného ČEPRO, nebyla nikterak zpochybněna). Pokud žalobkyně namítala systémovou chybu při zkušebnímu postupu SGS, aniž by k tomu předložila jakékoli důkazy, bylo namíste takovou argumentaci odmítnout.

Stěžovatelka rovněž rozporuje krajským soudem shledanou rovnocennost shromážděných důkazů s poukazem na skutečnost, že vzorky 502, které předložila SGS k analýze, byly testovány v rozsahu Přílohy č. 2 vyhlášky č. 133/2010 Sb., avšak žalobkyně zadala ČEPRO pouze provedení zkoušky bodu vzplanutí, nikoli dalších ukazatelů jakosti pohonné hmoty. Za situace, kdy by i vzorek žalobkyně byl podroben analýze v rozsahu uvedené vyhlášky, bylo by dle ostatních zkoumaných ukazatelů jakosti, jež jsou relativně imunní vůči vlivům vnějších podmínek, zřejmé, zda se skutečně jednalo o totožnou pohonnou hmotu (tedy správně označený vzorek 502), či o jinou pohonnou hmotu (právě vzorek 503, který měla žalobkyně rovněž k dispozici, a u kterého mohla zaměnit identifikační štítek). Stěžovatelka poukazuje na skutečnost, že bod vzplanutí vzorku motorové nafty testovaného ČEPRO se prakticky shoduje s bodem vzplanutí vzorku 503, jak byl zjištěn SGS.

V souvislosti s neprovedením navrženého důkazu svědeckého výsledku vedoucího inspekčního orgánu SGS Ing. V. T., CSc., či případně vedoucího jiné akreditované laboratoře krajským soudem pak vyslovuje stěžovatelka pochybnost nad objektivitou rozhodování krajského soudu v řízení o žalobě. Navrhovaným důkazem by přitom bylo možné osvětlit, zda může být ve zkušebních postupech SGS přítomna systémová chyba, o níž hypotetizovala žalobkyně. Stěžovatelka tak ke kasační stížnosti přiložila písemné vyjádření Ing. T. ze dne 19. 2. 2016 k možným příčinám odlišných výsledků zkoušek bodu vzplanutí provedených SGS a ČEPRO (dále jen „vyjádření Ing. T.“). Dále ke kasační stížnosti přiložila výtisk odborného článku MUŽÍKOVÁ, Zlata; ŠIMÁČEK, Pavel. Kontaminace motorových naft benzínem. *Paliva* [online]. 2010, vol. 2, no. 1, s. 4-8. ISSN 1804-2058, dostupné z: <http://paliva.vscht.cz/cz/archiv-clanku/detail/6> (dále jen „odborný článek“).

Stěžovatelka dále podotkla, že jí platná právní úprava nikterak neukládá povinnost nechat provést rozbor referenčního vzorku pohonné hmoty u laboratoře odlišné od té, která prováděla rozbor vzorku původního. V případě, že se liší výsledky ohledně (údajně) stejné pohonné hmoty u dvou různých akreditovaných laboratoří, lze dle stěžovatelky postupovat dle závěrů Nejvyššího správního soudu, obsažených v jeho rozsudku ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 Afs 33/2011 – 143. Dle stěžovatelky z uvedeného rozsudku vyplývá, že důkazní břemeno prokázání totožnosti odlišně vyhodnocených vzorků spočívá na účastníku řízení, který odlišný vzorek jako důkaz

pokračování

předložil. Bez zjištění totožnosti zkoumaných vzorků nelze dospět k závěru, že byl prvotní zkušební výsledek zpochybněn. Vzhledem k tomu, že to byla právě žalobkyně, kdo zpochybňoval správnost výsledku prvotní zkoušky bodu vzplanutí, spočívalo na ní důkazní břemeno stran prokázání totožnosti vzorku, výsledkem jehož zkoušky se snažila správnost výsledku prvotního zpochybnit. Za unesení důkazního břemene přitom nelze považovat údaje zprostředkované protokolem č. 4120069, neboť štítky označující vzorek pohonné hmoty mohly být žalobkyní zaměněny, aniž by takový zásah bylo možné rozpoznat. Stěžovatelka proto namítá, že krajským soudem shledané pochybnosti o spáchání uvedeného správního deliktu žalobkyní jsou neopodstatněné, a není zde důvod pro aplikaci zásady *in dubio pro reo*.

Žalobkyně využila svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti. Uvedla přitom zejména, že zkoumání příčin zjištění značené odchylky v bodu vzplanutí analyzovaných vzorků motorové nafty mělo být předmětem správního řízení. Skutečnost, že tomu tak nebylo, nelze zhojit až v řízení o kasační stížnosti, případně v řízení před krajským soudem nepodloženými hypotézami stěžovatelky. Bylo totiž na stěžovatelce, nebo na správním orgánu prvního stupně, aby prokázaly případnou závadnou manipulaci žalobkyně s testovaným vzorkem pohonné hmoty nebo identifikačními štítky vzorkovnic. Žalobkyně dále upozorňuje, že jí v řízení správními orgány nebylo nikdy namítáno nenáležité zajištění jejího vzorku motorové nafty či jeho nedostatečná ochrana před nesprávnou manipulací a poškozením, pročť si nemohla být vědoma své případné povinnosti prokazovat nepřítomnost takových nedostatků. Totožnost vzorku motorové nafty, testované z popudu žalobkyně u ČEPRO je zřejmá ze zkušebního protokolu č. 4120069, který žalobkyně předložila správnímu orgánu prvního stupně a který je součástí správního spisu.

Ve vztahu ke stěžovatelkou předloženému vyjádření Ing. T. se žalobkyně vyjádřila tak, že osoba, která toto vyjádření podala, je vedoucím inspekčního orgánu SGS, a jako taková se jistě nebude vyjadřovat negativně o dotčené laboratoři, neboť je jejím nepřímým členem. Nadto má uvedeným vyjádřením být prokazována, obdobně jako v případě stěžovatelkou vyzdvihovaného odborného článku, jedna ze skutkových variant, která však měla být předmětem dokazování již v řízení před správními orgány. Nedostatečné zjištění skutkového stavu proto nelze dle žalobkyně suplovat až v řízení před krajským soudem, a tím spíše tak nelze činit v následném řízení o kasační stížnosti. Žalobkyně se z těchto důvodů ztotožňuje s posouzením věci a závěry krajského soudu tak, jak jsou vylíčeny v napadeném rozsudku, a proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti. Kasační stížnost byla podána osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví a za stěžovatelku jedná pracovník s požadovaným vzděláním; kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti pak Nejvyšší správní soud posoudil v mezích uplatněných kasačních důvodů, přičemž tyto meze překročil pouze v rozsahu zkoumání přítomnosti vad, ke kterým je třeba přihlídnout i tehdy, nejsou-li uplatněny v kasační stížnosti (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.). Přítomnost takových vad napadeného rozsudku však neshledal.

Kasační stížnost je důvodná.

Východiskem zrušujícího výroku napadeného rozsudku je závěr krajského soudu, dle kterého skutkový stav, z něž stěžovatelka (stejně jako správní orgán prvního stupně) ve svém rozhodnutí vycházela, neměl oporu v předloženém správním spise. Dle krajského soudu má stěžovatelka v dalším řízení buď doplnit dokazování v míře, která by vyloučila žalobkyní namítanou možnost systémové chyby na straně SGS, nebo vyvrátila správnost či důvěryhodnost

údajů ve zkušebním protokolu č. 4120069, a nebude-li ani jedno z uvedených možné, nezbude dle krajského soudu stěžovatelce, než rozhodnout v souladu se zásadou *in dubio pro reo*.

Dle krajského soudu existují za stávající míry zjištění skutkového stavu dvě zcela rovnocenné skupiny důkazních prostředků, které však udávají vzájemně neslučitelné informace o skutkovém stavu. Krajský soud přijal závěr o rovnocennosti shromážděných důkazů na základě presumpce spočívající v dovození totožnosti vzorku motorové nafty testovaného ČEPRO se vzorky č. 502 testovanými SGS toliko na základě údajů vyplývajících ze žalobkyní předloženého zkušebního protokolu č. 4120069. Slovy krajského soudu tento protokol „*prokazuje totožnost ověřovaného vzorku se vzorkem podrobeným zkouškám u SGS, neboť protokol uvádí, že testován byl vzorek označený č. 502/10/12 odebraný dne 5. 12. 2012 na čerpací stanici Hořovice – Tlustice a že do laboratoře byl dodán originál balení opatřený pečeti po kontrole ČOI, který byl na místě odpečetěn a přelit do laboratorní vzorkovnice. Jestliže byl přítom vzorek zapečetěn a zkušební protokol neuvádí ani jakoukoliv informaci zpochybňující řádný stav předaného vzorku (což by řádně postupující laboratoř v případě podezřelých okolností nepochybně měla učinit), jeví se být v podstatě vyloučené žalovanou namítané podezření z vadné manipulace se vzorkem.*“ Nejvyšší správní soud k tomuto poznamenává, že zkušební protokol č. 4120069 ani správnost údajů v něm uvedených není a nebyla zpochybňována žádným z účastníků řízení. Předmětný protokol však k identifikaci zkoumaného vzorku pouze v části určené pro poznámky udává: „*Originál balení, kontrola po ČOI, za asistence p. Černého vzorek odpečetěn a přelit do skleněné vzorkovnice o objemu 1 litr.*“ Z protokolu samého nikterak nevyplývá, jakým způsobem bylo zjištěno datum odběru vzorku, případně místo odběru vzorku. Toliko řádek protokolu označený „*Místo odběru vzorku:*“ obsahuje údaj „*ČS Hořovice Tlustice č. 502/10/12*“. Krajský soud měl však na základě protokolu č. 4120069 za prokázané, že zapečetěný kanystř, jehož obsah nechala žalobkyně podrobit zkoušce u ČEPRO, obsahoval skutečně motorovou naftu původně označenou jako vzorek č. 502/10/12, a to i přesto, že stěžovatelka ve svém rozhodnutí konstatovala, že „*u předaného vzorku motorové nafty byla naměřena hodnota 64 °C*“ (zvýraznění převzato z textu odůvodnění rozhodnutí stěžovatelky – pozn. NSS), a dále že „*odvolatel sice tvrdí, ale ničím nedoložil, ani jinak neprokázal, že v případě vzorku, který předal do zkušební laboratoře společnosti ČEPRO, a.s., se jednalo o identickou část téhož vzorku pohonné hmoty, který v parametru bod vzplanutí při první zkoušce nevyhověl.* V jiné části odůvodnění pak stěžovatelka opětovně konstatovala, že „*nelze postavit najisto, jaký vzorek pohonné hmoty byl v laboratoři ČEPRO zkoušen*“.

Stěžovatelka i žalobkyně se tedy v zásadě shodly v tom, že zapečetěný kanystř, obsahující motorovou naftu, výsledky jejíhož zkoušení jsou zaznamenány protokolem č. 4120069, byl v době předání zkušební laboratoři ČEPRO označen jako vzorek motorové nafty č. 502/10/12 ze dne 5. 12. 2012 odebraný na čerpací stanici Hořovice – Tlustice. Názory stěžovatelky na straně jedné a žalobkyně a krajského soudu na straně druhé se však rozcházejí co do relevance této nesporné skutečnosti pro učinění závěru o skutečném obsahu předmětného kanystřu. Stěžovatelka již ve svém rozhodnutí konstatovala, že nikterak nezpochybňuje správnost zkušebních postupů a validitu jejich výsledků kterékoli z dotčených laboratoří. Zároveň však uvedla, že za předpokladu správnosti těchto postupů není možné, aby byl zjištěn rozdíl 19, 5 °C u totožného vzorku pohonné hmoty. Zjevně tedy dospěla k závěru, že vzorek, který žalobkyně nechala podrobit u ČEPRO zkoušce na zjištění bodu vzplanutí, nebyl totožný se vzorkem č. 502/10/12, navzdory identifikačním údajům vzorku uvedeným na obalu kanystřu, o nichž je informováno v protokolu č. 4120069. Z tohoto důvodu se rozhodla nepřihlížet k protokolu č. 4120069. Z pohledu stěžovatelky zde tedy existovaly pouze dva rozborů pohonné hmoty vzorku č. 502/10/12, oba provedené zkušební laboratoři SGS, které se prakticky shodovaly co do nevyhovující kvality zkoušeného vzorku v ohledu příliš nízkého bodu vzplanutí. Stěžovatelka tak v podstatě vypořádala odvolací námitku žalobkyně stran nedostatečného prokázání nevyhovujícího výsledku testování vzorku č. 502/10/12 na bod

pokračování

vzplanutí tím, že se žalobkyni nepodařilo předložením protokolu č. 4120069 zpochybnit výsledky testování uvedeného vzorku laboratoří SGS.

Ve srovnání s prvostupňovým rozhodnutím se přitom nejedná o významný argumentační posun na straně správních orgánů, na který by pak žalobkyně neměla v řízení před správními orgány příležitost reagovat, neboť již v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí se uvádí, že „*správní orgán prvního stupně nijak nezpochybňuje výsledky posouzení provedeného v laboratoři ČEPRO, není mu však známo, za jakých podmínek byl kontravzorek účastníkem skladován a této laboratoři k posouzení předán.*“ Dále z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že bod vzplanutí vzorku č. 502/10/12 a bezvadnost zkušební postupu laboratoře SGS odmítl správní orgán prvního stupně opětovně posuzovat, když již nedisponoval žádnou částí daného vzorku.

Jak již bylo uvedeno výše, krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku konstatoval, že žalobkyně nebyla povinna v řízení před správními orgány, za přítomnosti důkazů svědčících pro i proti závěru o spáchání předmětného správního deliktu, prokazovat dále svou nevinu, nepodařilo-li se správním orgánům vyvrátit možnost systémového pochybení ve zkušebních postupech laboratoře SGS. Stěžovatelka však v kasační stížnosti setrvává na své dosavadní argumentaci, dle které se žalobkyni nepodařilo zpochybnit souladné výsledky testování vzorku č. 502 u SGS, neboť žalobkyně neunesla v řízení před správními orgány důkazní břemeno stran prokázání, že se v případě testování vzorku pohonné hmoty u ČEPRO jednalo o takový vzorek, který byl náležitě zajištěn a chráněn před manipulací a poškozením. V tomto ohledu odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 Afs 33/2011 – 143.

Nejvyšší správní soud k odkazu stěžovatelky na rozsudek ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 Afs 33/2011 – 143, uvádí, že právní názory tam obsažené sice v zásadě dopadají i na nyní projednávanou věc, avšak ve vztahu k některým (především skutkovým) odlišnostem věci tehdy projednávané je třeba tyto přízpusobit důkazní situaci v nynější věci.

Předně Nejvyšší správní soud považuje za vhodné uvést, že z citovaného rozsudku zejména vyplývá, že pro posouzení toho, byl-li skutkový stav zjištěný správním orgánem zpochybněn, je rozhodné, zda účastníkem řízení předložený důkaz vycházel z laboratorní analýzy takového vzorku, který byl odebrán ze stejné šarže jako vzorek odebraný správním orgánem, a zda byl vzorek náležitě zajištěn a chráněn před manipulací a poškozením. Krajský soud v Brně zrušil tehdy napadené rozhodnutí Celního ředitelství Brno jako žalovaného správního orgánu z toho důvodu, že celní úřad při rozhodování vycházel pouze z odborného stanoviska Celně technické laboratoře a nedoplnil dokazování znaleckým posudkem, přestože tehdejší žalobce v odvolání navrhoval za účelem řádného zjištění materiálového složení předmětného zboží další znalecké posouzení a předložil z vlastního popudu vypracované odborné stanovisko jiné akreditované laboratoře (avšak z tohoto nebylo zřejmé, jaký vzorek byl testován), jehož výsledky se výrazně lišily (ve prospěch žalobce) od výsledků odborného stanoviska Celně technické laboratoře. Nejvyšší správní soud tehdy napadený rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil, neboť dle jeho názoru krajský soud nesprávně posoudil otázku, zda se tehdejšímu žalobci podařilo zpochybnit správními orgány zjištěný skutkový stav. Nejvyšší správní soud uzavřel, že krajský soud nemohl dovodit úspěšné zpochybnění skutkových zjištění z pouhého nesouhlasu žalobce s výsledky odborného stanoviska akreditované laboratoře, a nemohl tak učinit ani na základě žalobcem poskytnutého odborného stanoviska jiné akreditované laboratoře když nezkoumal, zda předmětem tohoto byl vzorek materiálu totožného s materiálem testovaným z pokynu celního úřadu.

Nyní posuzovaná věc je odlišná zejména v ohledu přítomnosti identifikačních údajů revizního vzorku účastníka správního řízení, tedy konkrétně v tom, že z protokolu č. 4120069

vyplývá, že nádoba, ve které žalobkyně předala ČEPRO vzorek motorové nafty k testování na bod vzplanutí, byla v době předání zkušební laboratoři zapečetěna neporušenou pečeti ČOI a opatřena štítkem s označením vzorku č. 502/10/12 s příslušným údajem o datu a místě odebrání vzorku. Jako další odlišnost od případu dle citovaného rozsudku je třeba vnímat skutečnost, že krajský soud se otázkou míry úspěšnosti zpochybnění zjištěného skutkového stavu zabýval.

Krajský soud dospěl k závěru, že se žalobkyni protokolem č. 4120069, ve spojení s argumentací možností systémové chyby ve zkušebních postupech SGS, skutková zjištění správních orgánů zpochybnit podařilo, a tedy že závěr správních orgánů o tom, že žalobkyně správní delikt spáchala, nemá oporu ve spisovém materiálu. Dle stěžovatelky však tato úvaha krajského soudu neobstojí, jelikož nesporná skutečnost, že kanystr, obsahující vzorek testovaný ČEPRO byl označen samolepícím štítkem s údaji o čísle vzorku, místě a datu jeho odběru (tedy vzorek č. 502/10/12, čerpací stanice Hořovice – Tlustice, 5. 12. 2012), nevyklučuje předchozí záměnu tohoto štítku žalobkyní, když dle tehdejší praxe inspektorů správního orgánu prvního stupně nebyly identifikační štítky nádob zajištěny pečeti a tedy ani chráněny před nepatřičnou manipulací, kterou by nebylo možno následně rozpoznat. Stěžovatelka tak má za to, že žalobkyně zaměnila štítky nádob obsahující vzorky 502 a 503. To odpovídá i výsledkům testování vzorku 503 u SGS, dle nichž byl bod vzplanutí tohoto vzorku určen na 63,5 °C, tedy prakticky srovnatelně s výsledkem testování vzorku žalobkyně opatřeného štítkem odpovídajícím vzorku 502 (64 °C). Jelikož správní orgán prvního stupně vytknul žalobkyni nedostatečnou kvalitu vzorku 502, kdežto vzorek 503 byl shledán ve všech ohledech vyhovujícím, jeví se účelová záměna identifikačních štítků kanystrů vzorků 502 a 503 žalobkyní jako pravděpodobná.

V rozsudku ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 As 217/2015 – 47, zaujal Nejvyšší správní soud právní názor k výkladu ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), které je třeba vztáhnout nejen na řízení o přestupku, ale rovněž i na řízení o správním deliktu. Dle uvedeného rozsudku mj. platí, že „[p]okud správní orgány v rámci přestupkového řízení neprovedou dostatečně úplné dokažování rozhodných skutečností (§ 3 správního řádu z roku 2004), postačí i obviněnému z přestupku, který byl v řízení před správními orgány pasivní, aby poukázal na možné jiné varianty rozhodného skutkového děje, jež nebyly provedeným dokažováním vyvráceny, k tomu, aby byl v řízení před soudem úspěšný. Je případně na správním soudu, aby v mezích možností daných povahou soudního přezkumu správních rozhodnutí důkazně oddělil zrno od plev a případně zcela nepravděpodobné či jinak bizarní námitky obviněného provedením důkazů eliminoval.“

Nejvyšší správní soud přisvědčuje stěžovateli v tom, že důkazy shromážděné žalobkyní nelze považovat za zcela rovnocenné důkazům opatřeným správním orgánem prvního stupně, což pramení zejména ze skutečnosti, že první zkouška vzorku 502 u SGS byla s prakticky shodným výsledkem potvrzena zkouškou revizní v téže laboratoři. Dále je důkazní hodnota protokolu č. 4120069 kompromitována tvrzením stěžovatelky, že v širším časovém úseku, do kterého spadala rovněž doba, v níž byly předmětné vzorky motorové nafty testovány, bylo možné zaměnit identifikační štítky vzorkových nádob (kanystrů) bez zanechání stop takový počin indikujících (žalobkyně toto tvrzení stěžovatelky nerozporuje). V tomto se tedy Nejvyšší správní soud nemůže zcela ztotožnit se závěrem krajského soudu. Nejedná se však o pochybení krajského soudu, jak namítá stěžovatelka, neboť ze správních spisů není možnost záměny identifikačního štítku zřejmá a stěžovatelka výslovně namítá možnost záměny identifikačních štítků prvně až v řízení o kasační stížnosti, pročež krajský soud nemohl vzít toto tvrzení v potaz a přizpůsobit tomu svou úvahu o rovnocennosti obou skupin důkazů shromážděných v řízení před správními orgány.

pokračování

Závažnější nedostatek napadeného rozsudku však Nejvyšší správní soud spatřuje v míře relevance, jakou pro zpochybnění řádného zjištění skutkového stavu krajský soud přičkl námitce žalobkyně spočívající v hypotetické možnosti systémového pochybení zkušební laboratoře SGS. Krajský soud naznal, že z obsahu správního spisu nevyplývají žádné okolnosti, které by vylučovaly tuto námitku žalobkyně, a že tuto naopak podporuje diametrálně odlišný výsledek zkoušky bodu vzplanutí dle protokolu č. 4120069. Krajský soud však zjevně opomenul, že součástí správního spisu je rovněž protokol kompletní analýzy (tj. včetně zkoušky bodu vzplanutí motorové nafty) vzorku 503 vystavený laboratoří SGS. Dle této analýzy vyhovoval vzorek 503 všem předepsaným kvalitativním požadavkům. V tomto světle se jeví jako vysoce nepravděpodobná možnost systémového pochybení ve zkušebních postupech laboratoře SGS, neboť vzorek 502 a 503 byly testovány na bod vzplanutí týž den (tj. 7. 12. 2012), a protokoly analýz obou vzorků byly vystaveny touž osobou. Systémová chyba by ze své povahy musela negativně ovlivnit rovněž testování vzorku 503, ten však byl, jak již bylo uvedeno, shledán kvalitativně v každém ohledu zcela vyhovujícím. Z tohoto pohledu se jeví námitka systémové chyby jako účelová a nesubstancovaná. Ostatně namítání systémového pochybení na základě potvrzení předchozího výsledku zkoušky představuje v obecné rovině jen stěží přípustný závěr, neboť zrovna tak mohlo být systémové pochybení přítomno naopak ve zkušebním postupu laboratoře ČEPRO (nelze je totiž vyloučit jen na základě toho, že tato laboratoř provedla méně než dvě analýzy téhož vzorku motorové nafty). Obdobně i v případě, kdy by správní orgán prvního stupně zadal kontrolní analýzu své druhé části (kontrolní části) vzorku 502 jiné akreditované laboratoři, bylo by možné bez dalšího stejným způsobem namítat pochybení obou takových laboratoří, třeba i systémové. Je-li taková argumentace dovedena do důsledku, nastává absurdní stav, kdy je možno zpochybnit v podstatě jakýkoli výsledek zkušebního postupu akreditované zkušební laboratoře, neboť by v případě, kdy revizní zkouška potvrdí výsledek zkoušky prvotní, bylo třeba vyvracet přítomnost systémové chyby na straně této laboratoře, a samozřejmě v opačném případě, tedy v případě relevantní deviace výsledku revizního měření od výsledku prvotního měření jsou oba takto odlišné výsledky neprůkazné. Bylo by pak jistě otázkou, kolik revizních zkoušek, případně kolika různými akreditovanými zkušebními laboratořemi, by bylo třeba vykonat. Takový přístup ke zpochybňování skutkových zjištění lze jen stěží považovat za udržitelný, neboť by mohl vést k nepřiměřenému zatížení kontrolních orgánů či jejich paralýze a rezignaci na výkon kontrolní činnosti. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že vzhledem k obsahu správního spisu a dokazování provedenému v řízení před správními orgány stěžovatelka nepochybila, nepřistoupila-li na argumentaci žalobkyně poukazující na možné systémové pochybení zkušební laboratoře SGS. Krajský soud se v řízení o žalobě zabýval uvedenou námitkou jednostranně, aniž by ji dostatečně konfrontoval s obsahem správního spisu. Neobstojí pak jeho závěr o rovnosti obou skupin důkazních prostředků, stejně jako závěr o míře zpochybnění zjištěného skutkového stavu skrze žalobkyní uplatněnou námitku možného systémového pochybení. Za takové situace nebyly dány důvody pro zrušení rozhodnutí stěžovatelky dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Vzhledem k tomu, že krajský soud podle uvedeného ustanovení rozhodl, posoudil nesprávně právní otázku dostatečnosti zjištění skutkového stavu, resp. otázku opory skutkového stavu ve správním spise. Stěžovatelka toto pochybení krajského soudu důvodně namítla v kasační stížnosti, a Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbyvá než napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 věty před středníkem s. ř. s. zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

Již nad rámec potřebného odůvodnění Nejvyšší správní soud podotýká, že krajský soud nepochybil, neprovedl-li stěžovatelkou navrhovaný důkaz výslechem Ing. T., případně vedoucího jiné laboratoře, neboť krajský soud (byť, jak je výše uvedeno, nesprávně) již z obsahu správního spisu dospěl k názoru, že napadené rozhodnutí stěžovatelky bylo lze zrušit postupem dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. i bez nařízení jednání. Krajský soud tedy v tomto ohledu postupoval zcela konformně s právním názorem, který zaujal v napadeném rozsudku.

Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud neshledal potřebu provádět dokazování stěžovatelkou předloženými listinami, neboť k závěru o pochybení krajského soudu dospěl již na základě konfrontace kasační argumentace s obsahem správního spisu. Z totožného důvodu nyní Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl, v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 s. ř. s., bez jednání.

Dle ustanovení § 110 odst. 4 je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí. Dle ustanovení § 110 odst. 3 věty první téhož zákona rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. června 2016

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu